

ประเภทภูมิปัญญาด้าน ประดิษฐ์ แป้ง เครื่องทนแรง

ชื่อภูมิปัญญา การสานแอบข้าว แก้อ้อไม้ไผ่

ความเป็นมา

บรรพบุรุษของไทย รู้จักใช้ประโยชน์จากความหลากหลายของป่า วัตถุประสงค์ จากธรรมชาติ นำผลผลิต จากธรรมชาติมาเป็นส่วนประกอบของการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะไม้ไผ่ คนไทยรู้จักคิดประดิษฐ์ จนกลายเป็นหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นเอกลักษณ์ของวิถีชีวิตคนไทย กลุ่มศึกษาสืบค้นการทำเครื่องจักสานมี มาก และสนใจอุปกรณ์ เครื่องใช้ สำหรับการทำมาหากิน เช่น ตุ่ม สุ่ม ส้าหวด ฯลฯ จึงได้ศึกษาและ เสนอขั้นตอนการทำแบบง่าย สำหรับผู้สนใจหรือฝึกทำเป็นงานอดิเรกหรือจะยึดเป็นแนวทางประกอบ อาชีพต่อไป

อุปกรณ์

- มีด
- ไม้ไผ่
- หญ้าสามเหลี่ยม
- ด้ายเย็บ / เข็ม / กรรไกร

วิธีทำ

จักไม้ไผ่และหญ้าสามเหลี่ยมแล้วเหลาให้เกลี้ยงนำมาสานให้เท่ากัน แล้วเป็นดอกแล้วนำมาทำสาน เป็นวงกลมพอสานเสร็จแล้ว ก็ตัดปลายให้เสมอกัน แล้วเย็บด้วยด้าย สานเป็นฝาให้พอดีกับตัวของแอบ ข้าว เย็บให้ดีแล้วนำฝาสที่สานมาปิดตัวของแอบข้าว เสร็จแล้วนำไปใส่ข้าวได้

การทำแก้อ้อไม้ไผ่

อุปกรณ์

ไม้ มีด เชือก คลั่ง แล็กเกอร์ ตะปู สิว เหล็กสว่าน ค้อน เหล็กตะไบ กระจาดทราย แปงทาสี

วิธีทำ

ตัดไม้ไผ่เป็นท่อน ๆ ให้เท่ากัน แล้วจักเปลือกไม้ไผ่ นำไม้ท่อนมาเจาะรู แล้วนำมาประกบ แล้วใช้หมอนตอกตะปูไม้ให้หล่น แล้วใช้คั้งทามุมเก้าอี้ พอประกบเสร็จก็เจาะรูแล้วเอาไม้ไปเสียบรูให้เป็นระเบียบ ใช้เชือกสานเป็นแนว พอสานเสร็จแล้วก็ใช้กระดาษทรายขัดให้ละเอียด แล้วทาด้วยแล็กเกอร์ให้สวยงาม นำมาตากให้แห้ง

ประโยชน์ที่ท้องถิ่นได้รับ

- สามารถนำเอาวัตถุดิบที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นมาทำให้เป็นประโยชน์ และสร้างรายได้
- เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่คิดค้นรูปแบบขึ้นเอง
- สร้างชื่อเสียงให้กับชุมชน และสร้างความสามัคคีในชุมชน หมู่บ้าน เพื่อรวมกลุ่ม เป็นชมรม

รายได้

- ทำรายได้ให้กับประชาชน และเป็นอาชีพเสริมหลังจากเก็บเกี่ยว ทำรายได้ให้กับครอบครัว ซึ่งนำออกมาจำหน่ายในท้องตลาดได้
- ราคาแอบข้าว แล้วแต่ขนาด ราคาเก้าอี้ ตัวละประมาณ 200 บาท

แหล่งข้อมูล

ค.ช. ณัฐภณ แสนอ้อม

ชั้น ป.6 โรงเรียนบ้านน้ำมวบ ตำบลน้ำมวบ อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน